

Rada seniorů České republiky, o. s.

nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

Telefon: +420 234 462 073-7

Web adresa: www.rscr.cz

E-mail: rscr@rscr.cz

JUDr. **Naděžda Březská**, ředitelka
legislativního odboru, Ministerstvo
práce a sociálních věcí ČR, Na
Poříčním právu 1, 128 01 Praha 1

Váš dopis zn./ze dne Naše značka (uveďte v odpovědi) Vyřizuje/linka V Praze dne 10. září 2015

Věc: Stanovisko a zásadní legislativní návrh k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

Vážená paní ředitelko,

Rada seniorů ČR dlouhodobě usiluje o prosazení vstřícnější dikce zákona o pomoci v hmotné nouzi pro seniorskou populaci. Stále není dořešen dlouhodobý problém, tj. ochrana finanční dostupnosti nájemního bydlení osamocených senierek a seniorů – doplatek na bydlení. **K předložené novele Rada seniorů ČR neuplatňuje žádné připomínky**, využívá však otevření zákona k opětovnému předložení návrhu na úpravu nastavení dávky Doplatek na bydlení. **Zásadní legislativní návrh:**

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

Čl. I

Nový bod 3 zní: § 33 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č.12, 19, 72 73 a 74 zní:

„§ 33

Podmínky nároku na doplatek na bydlení

(1) Nárok na doplatek na bydlení má vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě písemné smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu¹² byl

a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo

b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24);

právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.

(2) Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům

také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.

(3) Nárok na doplatek na bydlení nevznikne, pokud osoba bez vážného důvodu odmítne možnost přiměřeného bydlení ve smyslu § 11 odst. 4 písm. a), které je povinna si aktivně hledat; za tímto účelem je osoba také povinna o pomoc při získání takového bydlení požádat obec, ve které má trvalý pobyt či ve které se skutečně zdržuje. Obec je v těchto případech povinna příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi na jeho vyzvání sdělit, zda ji osoba o pomoc při získání přiměřeného bydlení požádala, zda osobě nabídka takového bydlení ze strany obce byla učiněna a zda tato nabídka byla osobou akceptována. Ustanovení vět první a druhé se nepoužijí u osoby, které byl poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku podle jiného právního předpisu¹⁹⁾, ze kterého byla financována úprava bytu, a u osoby obývající byt zvláštního určení, jestliže její zdravotní stav zvláštní úpravu tohoto bytu vyžaduje.

(4) Za vlastníka bytu se považuje i manžel, který užívá byt na základě práva bydlení odvozeného od vlastnického práva druhého manžela⁷²⁾, pokud nárok na doplatek na bydlení neuplatňuje manžel jako vlastník bytu. Za nájemce bytu se považují oba manželé, mají – li k bytu společné nájemní právo⁷³⁾. Za dobu trvání nájemního vztahu se považuje i doba od zániku členství v bytovém družstvu do uplynutí lhůty k vyklizení bytu, doba od smrti nájemce služebního bytu nebo bytu zvláštního určení do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu a doba od trvalého opuštění služebního bytu zvláštního určení jeho nájemcem do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu.

(5) Nárok na doplatek na bydlení má také osoba užívající nemovitost po dobu probíhajícího dědického řízení k této nemovitosti, pokud se zůstavitelem, který byl vlastníkem nemovitosti, žila ve společné domácnosti k datu jeho úmrtí a byla s ním společně posuzovanou osobou.

(6) V případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi určit, že za vlastníka nebo jinou osobu užívající byt považuje i vlastníka nebo osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, za účele bydlení jiný než obytný prostor, za předpokladu, že uvedený prostor splňuje standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1. Dále může i v případech hodných zvláštního zřetele orgán pomoci v hmotné nouzi určit, že za osobu užívající byt považuje i osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu za účelem bydlení ubytovací zařízení podle § 33a odst. 3. Za případ hodný zvláštního zřetele se považuje vždy osoba ubytovaná v domově pro seniory, domově pro osoby se zdravotním postižením, domově se zvláštním režimem, chráněném bydlení, domě na půl cesty, terapeutické komunitě, nebo v azylovém domě podle zákona o sociálních službách⁷⁴⁾; ustanovení § 8 odst. 3 až 5 a § 33b se v tomto případě nepoužijí. Pro prokázání právního titulu k užívání prostorů uvedených ve větách první až třetí se použije odstavec 1 obdobně.

(7) Nárok na doplatek na bydlení má bez splnění podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3 nezletilé nezaopatřené dítě, které je v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež, nebo které žije v náhradní rodinné péči, a to za podmínky, že na něj přešlo vlastnictví nebo nájem bytu a dítě nemá dostatečný příjem nebo majetek k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení.

(8) Nárok na doplatek na bydlení má bez splnění podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3 též osoba starší 65 let, která nemá dostatečný příjem nebo majetek k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení.

(9) Splňuje –li podmínky nároku na doplatek na bydlení více osob, náleží doplatek na bydlení jej jednou v rámci jednoho okruhu společně posuzovaných osob, a to osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou – li se tyto osoby, určí orgán pomoci v hmotné nouzi, které z těchto osob se doplatek na bydlení přizná.“.

12) § 24 a 25 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů,

19) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů,

72) § 744 občanského zákoníku,

73) § 745 a 746 občanského zákoníku,

74) Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.“.

Zdůvodnění:

Navrhuje se zrovnoprávnit postavení osob starších 65 let věku, které nemají dostatečný příjem ani majetek k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení s nezletilými nezaopatřenými osobami dle odstavce 7. Nastavení systému pomoci v hmotné nouzi u osob starších 65 let věku kromě příjmu též na náklady na bydlení vyřeší dlouho neřešený problém finanční nedostupnosti nájemního bydlení u osamoceně bydlících seniorů. **Návrh je předkládán s ohledem na deklarovanou účinnost zákona o sociálním bydlení až od roku 2017** (zdá se, že ani to není jisté). Situace je vážná, osaměle žijících seniorek nebo seniorů v nájemních bytech v Praze a v dalších velkých městech, tj. s vysokým nájemem, je dle sčítání lidu, domů a bytů cca 60 000.

Za akceptování našeho zásadního návrhu předem děkujeme a jsme s úctou

Dr. Zdeněk Pernes – předseda RS ČR